

DSM-5 KİŞİLİK ENVANTERİ - KISA FORM – 11-17 YAŞ ÇOCUK

İsim: ..... Yaş: ..... Cinsiyet: Erkek Kadın Tarih: .....

Açıklamalar: Bu farklı insanların kendileri ile ilgili söyleyebilecekleri şeylerin bir listesidir. Biz sizin kendinizi nasıl tanımladığınızı/tarif ettiğinizi ile ilgileniyoruz. Doğru ya da yanlış cevap yok. Cevaplarınız gizli tutulacaktır, bu yüzden kendinizi olabildiğince dürüst olarak tanımlayabilirsiniz. Acele etmeden ve her bir maddeyi dikkatle okuyarak sizi en iyi tanımlayan cevabı seçmenizi istiyoruz.

		Çok Yanlış ya da Sıklıkla Yanlış	Bazen ya da Biraz Yanlış	Bazen yada Biraz Doğru	Çok Doğru ya da Sıklıkla Doğru
1	İnsanlar beni umursamaz olarak tanımlarlar.				
2	Tamamen dürtüsel olarak hareket ediyormuşum gibi hissediyorum.				
3	Daha iyisini bilmeme rağmen hızlı kararlar almayı durduramıyorum.				
4	Çoğunlukla yaptığım hiçbir şeyin bir anlamı olmadığını hissediyorum.				
5	Başkaları beni sorumsuz olarak görür.				
6	İleriyi planlama konusunda iyi değilim.				
7	Düşüncelerim başkalarına genellikle bir anlam ifade etmez.				
8	Neredeyse her şey hakkında endişelenirim.				
9	Çoğu zaman çok küçük nedenlerden bile kolaylıkla duygusallaşırım.				
10	Hayatta yalnız kalmaktan her şeyden çok korkuyorum.				
11	İşe yaramayacağı açık olsa da bir şeyleri yapma konusunda tek bir yolda takılır kalırım.				
12	Gerçekte orada olmayan şeyler görebiliyorum.				
13	Romantik ilişkilerden kaçınırım.				
14	Arkadaş edinmek ilgimi çekmez.				
15	Hemen her şey beni çok kolay sinirlendirebilir.				
16	İnsanlara çok fazla yakınlaşmaktan hoşlanmam.				
17	Diğer insanların duygularını incitip incitmediğim çok da önemli değildir.				
18	Herhangi bir şey hakkında nadiren hevesli olurum.				
19	İlgi görmek için aşırı isteğim olur.				
20	Sık sık benden daha önemsiz/değersiz insanlarla uğraşmak zorunda kalırım.				
21	Sıklıkla bana mantıklı gelen ama başkalarının tuhaf bulduğu düşüncelerim olur.				
22	İstedikimi elde etmek için insanları kullanırım.				
23	Sıklıkla ortamdan koparım sonra bir anda kendime gelirim, bir sürü zamanın geçtiğini fark ederim.				
24	Etrafımdaki şeyleri sıklıkla gerçekdışı ya da olduğundan daha gerçek hissedirim.				
25	Başkalarından faydalanmak benim için kolaydır.				
Toplam/parsiyel ham puan:					
Eşit Dağıtılmış Toplam Puan (eğer 1-6 madde yanıtlanmamışsa):					
Ortalama Toplam Puan:					

SADECE KLİNİSYEN KULLANIMI İÇİN	Kişilik özelliği alanı	PID-5 BF maddeleri	Toplam/kısmi ham puan	Eşit dağıtılmış puanı	Ortalama Alan Skoru
	Olumsuz duygulanım	8,9,10,11,15			
	Uzak olma	4,13,14,16,18			
	Karşıtlık	17,19,20,22,25			
	Dizihibisyon	1,2,3,5,6			
	Psikotizm	7,12,21,23,24			

Klinisyenler İçin Yönerge

DSM-5- Kişilik Envanteri- Kısa Form (PID-5-BF) 11-17 yaş çocuklarda kişilik özelliklerini değerlendirmede kullanılan 25 maddeli bir öz bildirim ölçeğidir. Olumsuz duygulanım, uzak olma, karşıtlık, dizihibisyon, ve psikotizmi içeren 5 ana kişilik alanını değerlendirmektedir. Her alan 5 maddeden oluşmaktadır. Ölçek, klinisyen ile yapacağı görüşme öncesinde çocuk tarafından doldurulur. PID-5-BF'deki her bir madde ile ölçeği dolduran çocuktan o maddenin kendisini ne derecede iyi tanımladığını değerlendirmesi istenir.

Puanlama ve Yorumlama

Ölçekteki her bir madde 4- dereceli bir skala üzerinde değerlendirilmektedir (0= çok yanlış veya sıklıkla yanlış; 1= bazen ya da bir ölçüde yanlış; 2= bazen ya da bir ölçüde doğru; 3= çok doğru veya sıklıkla doğru). Ölçeğin toplam puanı 0-75 arasında değişmektedir. Yüksek puan kişilik işlev bozukluğunun daha fazla olduğunu göstermektedir. Alt alan toplam puanları da 0-15 arasında değişmektedir. Yüksek puan alt kişilik alanı ile ilgili daha fazla disfonksiyonun varlığını göstermektedir. Klinik görüşme sırasında klinisyenden ölçekteki her bir maddeye ait puanı yeniden değerlendirmesi ve her bir maddenin ham puanını "Klinisyen kullanımı için" olarak ayrılmış olan kısma kaydetmesi istenmektedir. 25 maddeye ait ham puanlar toplanarak toplam ham puan elde edilmelidir. Her bir kişilik alanı içerisinde yer alan maddelere ait puanlar da toplanmalı ve karşılık gelen uygun alan puan kutusuna kaydedilmelidir. Ek olarak, klinisyenin **her bir alan ve sonunda da tüm ölçek için olan ortalama puanları** hesaplayıp kullanması beklenmektedir. **Ortalama skorlar** hem toplam skoru hem de her bir alan için elde edilen skorları 4- dereceli bir skalaya indirgemektedir, bu da klinisyenin çocuktaki kişilik disfonksiyonunu gözlemlenebilir normlar ile karşılaştırarak ele alabilmesine yardımcı olmaktadır. ¹ **Ortalama alan puanı** ham alan skorunun alandaki maddelerin sayısına bölünmesi ile hesaplanmaktadır (örn. Eğer "olumsuz duygulanım" alanı kapsamındaki tüm maddeler "bazen veya bir düzeyde doğru" olarak derecelendirilmiş ise o zaman ortalama alan skoru 10/5=2 olacak ve orta düzeyde olumsuz duygulanımı işaret edecektir). **Ortalama toplam puanı** ise toplam ham skoru ölçekteki maddelerin sayısına bölerek hesaplanmaktadır (kısa form için, 25 madde). Ortalama alan ve genel kişilik disfonksiyon skorlarının DSM-5 Saha Denemeleri onucunda güvenilir, kolay kullanılabilir ve klinisyenler açısından yararlı olduğu gösterilmiştir.

Not: Eğer ölçekte 7 ya da daha fazla madde yanıtlanmamış ise (yani, toplam maddelerin %25'inden fazlası kayıp ise) o zaman toplam puan hesaplanmamalıdır. Benzer biçimde, eğer herhangi bir alan içerisindeki 2 ya da daha fazla madde yanıtlanmamış ise, o zaman da alan puanı hesaplanmamalıdır. Bu nedenle, çocuklar ölçekteki tüm maddeleri yanıtlaması konusunda teşvik edilmelidir. Ancak, eğer ölçekteki toplam maddelerden 7 ya da daha fazlası yanıtlanmamış iken bazı alanlardaki maddelerden 4-5'i tamamlanmış ise, o zaman ilgili alanlar için ham ya da ortalama alan skorları kullanılabilir.

Genel ölçek için ise, eğer 1-6 madde yanıtlanmamış, ya da herhangi bir alan için sadece tek bir madde yanıtsız bırakılmış ise, sizden eşit dağıtılmış bir puan hesaplamamız istenir. Eşit dağıtılmış puan ölçekteki tüm cevaplanmış maddelerin puanlarının kısmi bir ham puan ve kısmi bir alt alan puanı elde etmek için toplanması ile hesaplanır. Ardından, kısmi ham puanı ölçekteki maddelerin sayısı ile çarpmanız gerekmektedir (tüm ölçek için 25 madde), veya alan için olan kullanılacak ise alan madde sayısı (bu ölçek için, 5). Son olarak, elde edilen değeri gerçekten yanıtlanmış maddelerin sayısına bölerek eşit dağıtılmış toplam ham ya da alan ham skorlarına ulaşmış olacaksınız.

Eşit dağıtılmış skor= $\frac{\text{kısmi ham puan} \times \text{PID-5- BF'deki madde sayısı}}{\text{Gerçekte yanıtlanmış olan maddelerin sayısı}}$

Gerçekte yanıtlanmış olan maddelerin sayısı

Eğer elde ettiğiniz değeri kesirli ise, en yakın tam sayıya yuvarlamalısınız.

Kullanım Sıklığı

Çocuğun kişilik disfonksiyonu şiddetinin zaman içerisindeki değişimini izlemek için çocuğun belirtilerinin kararlılığı ve tedavi durumuna bağlı olarak , klinik açıdan gerekli görülen düzenli aralıklarla tekrar uygulanabilir. Belirli bir boyut ya da alandaki süreğen yüksek değerler uygulama yapılan çocuk için daha ileri değerlendirme, tedavi ve izlem gerektirmesi olası önemli sorun alanlarını işaret edebilir. Klinik kanaatiniz kararınıza yol göstermelidir.

¹ Krueger RF, Derringer J, Markon KE, Watson D, Skodol AE. (2012). The Personality Inventory for DSM-5 Brief Form (PID-5-BF). Makale hazırlık aşamasında.